

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Zlín

Inspekční zpráva

Základní škola Zborovice

Adresa: Sokolská 211, 768 32 Zborovice

Identifikátor školy: 600118673

Zřizovatel: Obec Zborovice, Hlavní 37, 768 32 Zborovice

Školský úřad Kroměříž, Moravcova 259, 767 01 Kroměříž

Termín konání inspekce: 22. - 24. září 1999

Čj.	152-240/99-5049
Signatura	oo2ct103

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola pracuje v letošním školním roce podle schváleného vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20. Je tedy jednou ze dvou úplných základních škol okresu, které realizují tento program.

Hodnocení kvality vzdělávání

Český jazyk

Výuka českého jazyka byla v souladu s osnovami a učebními plány. Je dbáno na kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Škola využívá možností daných jí zvoleným učebním programem a nabízí žákům vyšších ročníků několik volitelných a nepovinných předmětů, které umožňují nejen rozšířený výklad učiva, ale zejména procvičení a utvrzení získaných poznatků. Návaznost je zajišťována prostřednictvím metodických orgánů školy (předmětová komise pro výuku jazyků). Učitelé zpracovávají časové tematické plány.

Vyučující jsou informováni o alternativních způsobech práce s žáky se specifickými poruchami učení a snaží se jim v rámci daných možností pomoci i prostřednictvím dvou dyslektických kroužků. Pro tyto žáky jsou vypracovávány individuální plány, v nichž je specifikována i role jejich rodičů. Spolupráce s okresní PPP je kromě dvou osobních návštěv jejich pracovníků omezena pouze na písemný styk.

Výuka českého jazyka je zajištěna kvalifikovaně a odborně ve všech ročnících. Organizace jednotlivých hodin je založena na frontální výuce. Probíhá většinou v domovských třídách. Kladem je možnost využití alternativních učebnic. Žádná ze zhlédnutých hodin literatury nebyla vyučována v odborné pracovně, která je vybudována v žákovské knihovně. Nebylo využíváno didaktické techniky. Procvičení prostřednictvím počítačových programů je žákům umožněno v nepovinných předmětech.

Výuka gramatiky byla odborně správná, byl kladen důraz na upevnění získaných poznatků a jejich praktickou aplikaci. V literární složce je základem práce pochopení textu a jeho interpretace, menší pozornost byla věnována tomu, k čemu je zaměřen přijatý učební program, to je k rozvoji komunikativních dovedností a využití poznatků k vlastní literární tvorbě. Hodiny slohu byly zaměřeny na písemný projev žáků. Nebyl v nich dostatečný prostor pro rozvoj mluvního projevu.

Organizační struktura vyučovacích hodin odpovídala věku žáků. Bylo přihlíženo k individuálnímu tempu i specifickým podmínkám třídy. Žáci byli při práci chváleni a povzbuzováni, ne vždy však byli na začátku vyučovací hodiny dostatečně motivováni. Učivo bylo zejména v literární výchově nenásilně výchovně využito.

Škola pořádá každoročně několik soutěží navazujících na výuku českého jazyka (Olympiádu v Čj, soutěž v recitaci a mluvním projevu a pod.), vydává školní časopis. Dosažená úroveň výuky je kontrolována prostřednictvím testů a písemných prací, které si vytvářejí jednotliví vyučující. Chybí jim však analýza zjištěných nedostatků a není promyšlen systém nápravy zjištěných chyb.

Výuka českého jazyka měla dobrou úroveň.

Matematika

Kontrolou rozvrhu hodin bylo zjištěno nedodržení týdenní časové dotace pro tento předmět. Ve všech ročnících druhého stupně se místo maximálního celkového počtu 16 hodin vyučuje 20, čímž je porušen zákon č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol a středních škol, ve znění § 39 zákona č. 138/1995 Sb.

Všechny učebny, ve kterých hospitace proběhla, mají z estetického hlediska dobrou úroveň. Jedna (místnost 5. třídy) má zcela nevhodné osvětlení. Většina učeben však není pro výuku matematiky odpovídajícím způsobem vybavena. Didaktická technika byla použita ve dvou hodinách.

Výuka je zajištěna kvalifikovaně, v jedné třídě neodborně. Úroveň byla ve všech zhlédnutých hodinách dobrá, ne ve všech stejná. Dosažení výukových cílů to však neovlivnilo. Učitelé s dlouholetou praxí vycházeli z rutinního způsobu výuky a ustálené praxe tradiční stavby hodiny.

Všechny vyučovací hodiny byly připravené a navazovaly na předcházející učivo. Bylo dbáno na správné matematické vyjadřování, výkony žáků byly hodnoceny průběžně pomocí zkoušení a testů. Pozitivně působila i přirozená kázeň.

Při výuce se objevovaly věcné chyby, které byly následně (po upozornění) opraveny. Jen v některých hodinách byly uváděny praktické příklady využití probírané látky.

Sešity žáků jsou vedeny, kontrolovány. Zadávané domácí úkoly jsou přiměřené, nesuplují práci učitele.

V hodinách byla zřejmá snaha vyučujících rozvíjet představivost, paměť a logický úsudek žáků. To se pozitivně promítalo do vztahu mezi učiteli a žáky.

Téměř ve všech případech se nepodařilo dodržet časový limit vyučovací hodiny. To pak v některých případech způsobilo dojem uspěchanosti a nedokončenosti celku hodiny. Závěrečné hodnocení probraného učiva se podařilo uskutečnit jen v jedné hodině.

Výuka matematiky je na dobré úrovni.

Společenskovědní předměty

V rámci tohoto bloku bylo hospitováno v prvouce, vlastivědě, dějepise a občanské výchově. Ve všech těchto sledovaných předmětech byla výuka v souladu s osnovami a přijatým učebním plánem.

Hodiny měly jasně stanovené cíle, všem vyučujícím se podařilo je splnit. Zvolené metody práce podporovaly aktivní zapojování žáků do vyučovacího procesu. Učitelé jsou nejen informováni o integrovaných žácích se specifickými poruchami učení, ale podílejí se i na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů. Doporučené metody práce s těmito žáky nebyly uplatněny, pouze na ně byly kladeny menší nároky při samostatné práci.

V hodinách, které proběhly ve vyhovujících prostorách, byly vhodně využity četné názorné pomůcky, zcela chybělo využití didaktické techniky. Nové učivo bylo zpravidla vyvozováno na základě vlastních zkušeností žáků. Téměř vždy byla zadána samostatná práce, častokrát bezprostředně společně opravena a vyhodnocena. V prvouce bylo pozitivní střídání činností formou různých didaktických her. Učitel v dějepise a v občanské výchově stále podněcoval rozvoj myšlení žáků vhodnými problémovými otázkami. Zejména v těchto předmětech mohli žáci uplatnit vlastní názory a zkušenosti. Byli vybízeni, aby vyjádřili svůj

postoj. Zvláště v těchto dvou uvedených předmětech se potvrdila vysoká odbornost vyučujícího, jenž vedl žáky ke kladnému vztahu k lidem, historii, učil je lásce k přírodě, ale také k zodpovědnosti za konání každého z nich. Vyučující dbali na mezipředmětové vztahy, učili žáky vyhledávat souvislosti mezi odděleně získanými vědomostmi. Zkoušení žáků nemělo vždy stejnou úroveň. Někdy bylo znát, že kladené otázky mají nahodilý charakter, jinde žádal učitel promyšlenými otázkami zdůvodnění jádra problému. Výkon žáka byl vždy hodnocen i ústně. U žáků mladšího školního věku a u těch, kteří byli integrováni pro specifické vzdělávací problémy, byla uplatněna pochvala.

Kontrolované sešity měly průměrnou úroveň. Zápisy v dějepise a občanské výchově jsou příkladné stručností a výstižností. Pozitivem je i doplnění o informace z regionální historie.

Vztah mezi učiteli a žáky byl v průběhu kontroly velmi dobrý. U některých vyučujících převládal verbální projev. Efektivita hodin byla touto skutečností negativně ovlivněna. Ve výuce sledovaných předmětů se žáci chovali slušně. Výjimkou byl 3. ročník, v němž bylo znát, že učitelka má s kázní žáků problémy.

Získané vědomosti prezentují každoročně žáci školy v soutěži Mladý historik.

Výuka společenských věd měla velmi dobrou úroveň.

Výuka sledovaných předmětů je v této škole dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Analýzu dosaženého stavu provádí ředitel školy každoročně ve výroční zprávě, vychází z ní jeho plán pro příslušný školní rok. Jeho struktura postihuje všechny oblasti řídicí práce, od problematiky výchovně vzdělávací, organizační a personální po ekonomickou.

Prioritou školy je zlepšení spolupráce s rodiči a obcí. Ve svém plánu klade ředitel školy důraz i na zlepšení návaznosti obou stupňů školy, dokončení informačního centra, zamýšlí se nad protidrogovou prevencí.

Základní koncepce byla zpracována po předchozích konzultacích s pracovníky školy. Jeho přílohou je rozvrh hodin a dozorů. Kontrolou bylo zjištěno, že ve 3., 4. a 5. ročníku není dodržena týdenní hodinová dotace daná schváleným učebním programem, dále výuce matematiky na 2. stupni je v každém ročníku věnováno týdně o jednu hodinu více, čímž je porušen zákon č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol a středních škol, ve znění § 39 zákona č. 138/1995 Sb. Dále bylo zjištěno, že 6. až 9. vyučovací hodina (včetně) jsou kráceny o 5 minut, čímž je porušen § 9 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR 291/1991 Sb., o základní škole. Jednotlivé úkoly celoročního plánu jsou podrobně rozepisovány v plánech měsíčních.

Letos poprvé probíhá výuka ve všech ročnících školy podle schváleného vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20. Škola bude zvažovat po vyhodnocení zkušeností

s absolventy všech tříd, zda je tento program pro ni optimální.

Struktura povinně volitelných a nepovinných předmětů, která zvolený učební plán odlišuje od jiných, není však tvořena v návaznosti na zjištěný zájem žáků, ale je preferováno aprobační složení pedagogického sboru a výše učitelských úvazků.

Škola zřizuje pro využití volného času žáků řadu kroužků (mladých historiků, šachový a pod.). Pomáhají i žákům s vzdělávacími problémy (logopedický). Pracují však vždy až od října.

Oblast plánování v této škole je ještě vyhovující.

Organizování

Na organizační struktuře se od komplexní inspekce (1997) nic nezměnilo, umožňuje funkční řízení školy dané velikosti. Četné pravomoci jsou delegovány na zástupkyni ředitele školy. Dokumentace je vedena řádně, funkčně, v souladu s platnými právními normami. Jsou v ní pouze drobné nedostatky administrativního charakteru. Důvěrné informace jsou zabezpečeny proti zneužití.

Kontrolou dokumentace školní družiny bylo zjištěno, že počet žáků zapsaných do obou oddělení početně překračuje limit daný § 2 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech.

Hlavním poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada. Kromě ní pracuje metodické sdružení pro první stupeň a předmětové komise pro výuku příbuzných oborů na druhém stupni.

Při kontrole organizace výuky bylo zjištěno, že začátek vyučování v 1. až 3. ročníku (včetně) neodpovídá § 9 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. Výuka zde ve čtyřech případech začíná druhou vyučovací hodinou. Třídy jsou pro výuku v těchto ročnících bezdůvodně nadměrně děleny (v 1. ročníku v deseti vyučovacích hodinách, ve druhém v osmi).

Způsob předávání informací je funkční. S nejdůležitějšími informacemi jsou učitelé i žáci seznamováni bezprostředně prostřednictvím školního rozhlasu a nástěnek. Rodiče jsou informováni písemně prostřednictvím žákovských knížek a deníčků. Na prvním stupni se konají 1x měsíčně konzultace pro rodiče, na druhém stupni mají zákonní zástupci schůzky 4x ročně. Po domluvě je možná konzultace se všemi pedagogy.

Prezentace školy ve veřejném životě obce není výrazná. Představují ji pouze výstavy prací žáků. Výrazněji se škola snaží představit v žákovských soutěžích (dopravní).

Výroční zpráva o činnosti školy za škol. rok 1998/99 má dobrou úroveň. Je zpracována v souladu s § 17 e, odst. 2,3 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění zákona 139/1995 Sb., o státní správě a samosprávě. Kromě analýzy dosaženého stavu naznačuje i perspektivy další práce.

Ředitel vydává rozhodnutí samostatným dokumentem přiloženým k zápisům z pedagogických rad. Jsou stručná a vycházejí ze závěrů porady. Spolupráce s orgány státní správy je na korektní úrovni, škola jako nejvstřícnější vnímá spolupráci se školským úřadem.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a jejich informačních systémů je dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Základem pro řízení jsou měsíční plány školy. Obsahují především organizační zabezpečení výchovně vzdělávací činnosti a uložené aktuální úkoly. Sestavuje je ředitel, výjimečně je konzultuje se svou zástupkyní.

Pro přiznání nenárokových složek platu jsou stanovena kritéria, byla včas zveřejněna. Ředitel školy je sestavil na základě pokynu MŠMT ČR čj. 15 997/95-42 s přihlédnutím k návrhu ŠÚ Kroměříž i k daným podmínkám školy.

Významným motivačním hlediskem je i zvyšování osobní odbornosti každého učitele. Je na jeho svobodném rozhodnutí, jakou formu dalšího vzdělávání si zvolí, vedení školy však tuto jeho iniciativu oceňuje při stanovování výše osobního příplatku. V letošním školním roce pokračují ve studiu cizích jazyků tři učitelé. Většina členů pedagogického sboru se zúčastňuje četných akcí Střediska pro další vzdělávání pedagogů při Službě škole v Kroměříži.

Vyhodnocování práce učitelů provádí ředitel školy při osobních pohovorech dvakrát ročně, o obecných závěrech hovoří na pedagogických radách. Hodnocení práce je souhrnně obsaženo ve výroční zprávě o činnosti školy.

System a efektivnost vedení a motivování pracovníků je velmi dobrý.

Kontrolní mechanismy

V průběhu inspekce byl předložen plán kontrolní činnosti vedení školy. Jeho realizaci je sledována především úroveň výuky formou hospitací, práce třídních učitelů a vychovatelek školní družiny, dodržování dozorů, udržování pořádku, čistoty a celkového estetického vzhledu prostor školy.

Vzhledem k tomu, že inspekce probíhala v měsíci září, posoudila ČŠI systematickosti hospitační činnosti v uplynulém školním roce. Ze záznamů v třídních knihách bylo prokazatelné, že ředitel školy uskutečnil během školního roku sedm hospitací a zástupkyně ředitele dvě.

Srovnávací prověrky a testy pro zjišťování výsledků vzdělávací práce učitelů v jednotlivých třídách se zatím nepoužívají.

Kontrolu provozu školy a jejího hospodaření provádí dle platných zákonných norem příslušný školský úřad a zřizovatel.

Úroveň kontrolní činnosti je vzhledem k daným zjištěním ještě vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Ředitel školy porušuje při organizaci práce platné právní předpisy. Řízení školy vykazuje četné rezervy i v oblasti kontroly.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem hodnotí ČŠI oblast řízení školy jako

dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Inspekční zpráva čj. 289/1997
- Výroční zpráva ZŠ Zborovice za školní rok 1998/99
- Vnitřní řád školy
- Roční plán práce pro škol. rok 1999/2000, plán kontrolní činnosti pro škol. rok 1999/2000
- Zápisní lísky a deník docházky školní družiny
- Měsíční plán práce na září 1999
- Rozvrhy hodin pro škol. rok 1999/2000
- Zápisy z pedagogických rad
- Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků platné pro školní roky 1998/99 a 1999/2000
- Žákovské knížky, sešity a práce žáků
- Testy a plány vyučujících vybraných předmětů
- Hospitační záznamy školních inspektorů

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Škola poskytuje v daném regionu dobré úplné základní vzdělání.
- Je zajištěna péče o integrované žáky s vývojovými poruchami.
- Ve výuce je dbáno na dobré zvládnutí základního učiva.
- Počet žáků ve škole umožňuje vytvoření téměř rodinného prostředí a pozitivně ovlivňuje výchovný aspekt působení školy.

Negativa:

- Není využito variability přijatého učebního plánu tak, aby volitelné a nepovinné předměty vycházely vstříc zájmům žáků.
- Užívané metody výuky jsou často rutinní, nesledují a nerealizují nové trendy ve vyučování.
- Při kontrolách ČŠI jsou opakovaně zjišťovány závažné chyby při organizaci výuky.
- Četnost hospitačí realizovaných vedením školy je nízká.

Doporučení:

- Škola by měla zvážit realizaci zvoleného vzdělávacího programu.
- Vzhledem k vysokému počtu žáků s vývojovými poruchami zintenzivnit pravidelnou osobní péči pracovníků PPP.
- Škola by se měla svými aktivitami více otevřít obci.
- Systém sebeevaluačních testů by měl mít srovnatelnou formu v rámci školy.
- Bylo by vhodné navázat spolupráci se srovnatelnou úplnou základní školou.

- Vedení školy by mělo odborně pomoci pedagogům, kteří mají problémy se zajištěním kázně při vyučování.
- Promyslet systém dělení tříd pro výuku.

ČŠI hodnotí celkově podmínky a průběh výchovně vzdělávací práce ve škole jako dobré. Toto zjištění vychází z výše popsaných skutečností.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavla Koupilová	Pavla Koupilová, v.r.
Členové týmu	Mgr. Vlasta Machalová	Vlasta Machalová, v.r.
	PhDr. František Zimáček	František Zimáček, v.r.

V Kroměříži dne 30. září 1999

Přílohy

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4.10.1999

Razítko

Petr Justin, v.r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
--------	------------------------

Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrá	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Kroměříž	99-10-19	152-264/99-5049
Zřizovatel Obec Zborovice	99-10-19	152-266/99-5049
Rada školy při ZŠ Zborovice	99-10-19	152-265/99-5049

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		V zákonné době nebyly dodány.